

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VII. Aliud proponitur medium, assuescere scil. bene perfecteq[ue] sua
munia obire.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

net, non aliquanto tempore, sed in sæculum sæculi. Et quia absolute ac sine vilo certo termino Deo famulari statuit, atque ad hoc sese obtulit, nec limitando dixit, Ad annum aut triennium isthoc faciam; hinc & præmium eius interminabile erit, & in æternum duraturum. Sempiterna itaque iusti esuries sempiternam meretur refectionem. Atque hoc in sensu explicat Sanctus Bernardus illam Sapientis sententiam, *Consummatius in breui expleuit tempora multa*: id est, verus iustus in paucis temporibus, paucisque vitæ diebus multos quodammodo vixit annos; tantum namque amat Deum, & tanto ei seruiendi tenetur desiderio, vt est centum atque etiam centies mille annos viueret, semper tamen magis ac magis illius se obsequio impenderet: hinc hocce ob desiderium ac propositum tantum meretur, ac si toto illo tempore ita viueret. Deus namque illum iuxta eius desiderium ac propositum præmiabitur. Hi sunt vere viri masculiformati, & fortes, ad instar Iacob, qui ob ardentem, quo Rachaelem suam prosequabatur, amorem, septem ac rursus septem annorum famularum, quem eius habendæ ergo famulari debebat, flocci pendebat, videbantur illi pauci dies præ amoris magnitudine.

CAPVT VII.

Aliud proponitur medium, assuescere scilicet bene perfecteque sua munia obire.

Magnus ille & priscus Philolophus Pythagoras, discipulis & amicis suis ad virtutem aspirantibus, hoc quo hæc illis facilis & suavis redderetur, consilium suggerebat; Vnusquisque, inquit, vestrum optimam quandam vitæ rationem sibi seligat; nolite autem

curare quod hæc laboriosa, salebrosa, difficilis initio appareat; postea namque consuetudine & vsu ipso facillima & suauissima fiet. Est sane medium hoc quam maximi momenti, & omnibus nobis vsurpandum, non tam quod id à Philosopho illo magno sit suggestum, quam quod ipsum Spiritus sanctus, vti modo ostendemus, consuluerit, & valde sit ad id quod spectamus, efficax & conueniens. Bonam, Deo laus, vitæ rationem iam selegimus, aut, vt melius dicam, ipse nos Dominus ad eam selegit. *Non vos, inquit ipse, me elegistis sed ego elegi vos.* Ob quam ipse gratiam sit in æternum benedictus, & in sæculum sæculi superexaltatus. Cæterum in hac ipsa vita & statu, in quo nos Deus Optimus Maximus posuit, habere locum potest & magis & minus. Potest namque perfectus Religiosus esse, potest & imperfectus & tepidus, prout tua futura sunt opera. Si ergo in eo statu proficere, & perfectionem assequi velis, assuesce omnia Religionis opera bene & perfecte agere; assuesce orationem & reliqua tua exercitia spiritualia serio & recte obire; assuesce in obedientia & regularum tuarum obseruantia exactus esse, assuesce parua ac minuta magnificare; assuesce denique secretiori recollectioni, mortificationi, modestiæ, silentio; & non te terreat, quod aliquam in principio in his difficultatem sentias: postea namque per consuetudinem & vsum omnia non modo experieris facilia, verum & admodum suauia, dulcia, sapida, nec fatiari gratis Deo agendis poteris, quod hisce de rebus assuesceat.

Hanc nos Spiritus sanctus doctrinam in multis Sacre scripturæ locis docet. In Prouerbiis quippe dicit, *Viam sapientie monstrabo tibi*, id est, ego te docebo sapere in cognitione Dei (id enim in Sacra Scriptura, teste Sancto Bernardo, significat sapientia) sapientia scilicet est sapida Dei scientia. Docebo itaque te, inquit, viam & modum quo saporem & gustum è Dei cognitione, amore, & serui-

Vii supra. Sap. 4. 13.

Gen. 29. 20.

Ioan. 16.

Prou. 4. 11.

Bernard.

Sextum medium. Consuetudo bene operandi.

seruitio capere addiscas. *Ducam te per semitas virtutis & equitatis; quas cum ingressus fueris, non arctabuntur gressus tui, & currens non habebis offendiculum.* Porro via hæc semita vocatur nomine, quod virtus in principio, ob nostram in malum propensionem, difficilis sit, & angusta quædam semita videatur, at postquam arctos illos tramites & angustias iam pertransierimus, viam quandam latam & spatiosam & commodam alacres ingrediemur, quin imò sine offendiculo ac remora vlla curremus. Sub huius metaphora ambagibus peregræ Spiritus sanctus ostendit, quamuis initio aliquam in hac virtutis ac perfectionis via difficultatem sentiamus, non propterea nos animis cadere debere; quia postea non modo difficultatem nullam, verum etiam magnam vice versa consolationem, voluptatem, & delectationem, vt dicturi postea sumus, experiemur. *Quia modicum laborari, inueni mihi multam requiem.* Idem etiam repetitur sexto Ecclesiastici capite, *In opere ipsius exiguum laborabis, & cito edes de generationibus illis.* Idem quoque monet Sanctus Paulus, *Omnis autem disciplina in presenti quidem videtur non esse gaudij, sed mœroris, postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddit iustitie, & non facilis modo fit, sed & dulcis & sapida.*

Quod etiam in omnibus artibus & scientiis locum habere videmus. Constat enim quam tironi incipienti initio litterarum studia difficilia & amara sint, quam sæpe necesse sit violenter eum eodem adigere, & vt studeat compellere: Vnde etiam vulgo dicitur, litteras homini per sanguinem instillari. At postea per quotidianum exercitium & vsum assiduam, vbi quis aliquem in iis profectum fecit, & aliquid iam scientiæ acquisiuit, adeo illi hæc placere incipiunt; vt vnica & sola eius voluptas & recreatio sit studiis assidue intendere. Pari etiam modo series in via virtutis & perfectionis habet.

Egregie id declarat sanctus Bernardus, explicans illa Iobi verba, *Quæ prius nolebat tangere anima mea, nunc præ angustia cibi mei sunt.* Nosse, inquit, vis quid faciat consuetudo, quanta eiusdem potentia sit & vis, audi: *Primum tibi importabile videbitur aliquid, processu temporis si assuecas, iudicabis non adeo graue; paulo post & leue senties, paulo post nec senties, paulo post etiam delectabit;* vt dicere cum Iobo possis, *Quod antea anima mea abhorrebat, & ne quidem bonis inspicere oculis poterat, sed horrorem mihi mouebat & auersionem, iam cibis alimentum, & esca mea est, tum dulcis, tum sapida quam maxime.*

Talia itaque sunt omnia, qualiter sese quis assuecerit. Ideo nimirum difficile tibi ac molestum videtur, additiones, circumstantias, & documenta in oratione & exanime præscripta obseruare, quia paruum eorum vsum & consuetudinem habes. Ideo tantam in imaginatione tua recolligenda, vt non statim ac experrectus fueris, orationi insistendum est, quocumque diuertitur, difficultatem sentis, quia nunquam tibi ad hoc violentiam intulisti, nec ei recolligendæ refræmandæ, ne quid aliud cogitet, quam id de quo instituenda meditatio est, assueuisti. Idcirco etiam silentium & solitudo tristitiam tibi ac melancholiam causantur, quia parum ea vsurpasti. *Colla enim inquit Thomas à Kempis continuata dulcescit, parùm frequentata amarescit;* quare eam frequentata, familiaremque tibi redde, & paulatim ea suavis & iucunda fiet. Idcirco denique seculari difficilia & molesta videntur oratio & ieiunium, quod iis non assueuerit.

Dauidi sua Saul arma circumdedit, vt iis intueus cum Philistæo duellum iniret; sed quia nullum armorum vsum & consuetudinem habebat, hinc cum eis procedere nequit, sed protinus exiit. Postea vero cum arma sibi familiaria quotidiana eorum tractatione se-

Ecl. 5. 15.

Ecl. 6. 20.

Heb. 12. 11.

Lib. 1. Conf. der. ad Lu. gen.

Thom. à Kemp.

1 Reg. 17. 5.

esset, valde bene & commode cum iisdem configere potuit. Quod vero hic de virtute & bono dico, idem est & de vitio & malo intelligendum: nempe, si à parua quadam consuetudine transuersum te abripi sinas, futurum vt malum id increfcatur, Maiorefcque in dies vsu vires acquirat, & postea difficillime aliquot ei remedium queat adhiberi imo toto vitæ tempore tibi sit adhæsurum. Si iam inde à principio opera tua affueniffes bene agere, quam te iam opulentum & diuitem inuenires, quanto iam in gaudio & voluptate viueres, viso virtutem & bonum tam tibi facile & dulce redditum esse. Vide quam ille iucundam letamque vitam agat, qui iurandi consuetudinem penitus aut non habet, aut deditic; vide quanta is facilitate & leuitate tot peccata mortalia euitet. Igitur iam inde ab hoc temporis articulo bonam consuetudinem indue: quia potius est serius quam nunquam. Et serio satage ordinaria illa, quæ facis opera, bene agere, cum tantua id referat, imo & ad hoc, siquidem necesse fuerit, particulare examen applica: nulla namque te melius tuum instituere examen poteris, atque ita fiet, vt bene ea agere tibi & leue & iucundum futurum sit.

CAPVT VIII.

Quantum Religiosi intersit, in via virtutis non segnescere aut delassari.

EX supra dictis haud difficulter intelligi poterit, quanti referat Religiosum in capta deuotione semper vegetum se conseruare, inque piis Religionis exercitiis continuo ingenti cum feruore procedere, atque adeo om-

nem à se teporem ignauiamque quam longissime excutere: si enim eam semel induerit, postea admodum durum ac difficile erit eadem emergere. Potest quidem efficere Deus, vt ad primos feruores suos & perfectiones denuo reuertatur; sed hoc miraculi & prodigij instar futurum est. Præclare hoc ostendit sanctus BERNARDVS, ad Richardum Abbatem Fontanensem, eiusque Religiosos, in quibus scilicet hoc DEVS miraculum fecerat, scribens: Cum enim hi eatenus tepidum & ignauum vitæ genus sectati essent, eos ipse admonitione sua ad vitam insigniter feruidam & perfectam traduxit, & in viros alios commutauit. Itaque summa quadam cum admiratione, animique sui gaudio hanc eis mutationem congratulatus, sic ait, *Dignus Dei est isto. Quis dabit mihi vt transeam & cum Moysè videam visionem hanc magnam.* Nec enim minus mirabile iucunda ista promotio & miraculum est, quam id quod in tubo illo ardente, incombusto tamen & in consumpto Moysis conspexit. *Rarissima avis in terris est, qui de gradu, quem forte in Religione semel attigerit, vel parum ascendat. Multo facilius reperies, multos seculares conuerti ad bonum, quam unumquempiam de Religiosis transire è vita tepida & remissa ad melius, vitamque feruidam ac perfectiorem.* Cuius rei ratio hæc est: quod secularibus non tam continua & frequentia ad vitam bonam sunt remedia, quam Religiosis. Hinc dum bonam aliquam conuersionem illi audiunt, dum repentinam & infortunatam vicini aut amici sui mortem conspiciunt, nouitas hæc terrorem quandam & admirationem in iis excitat, eosque ad vitæ emendationem & mutationem impellit? At si Religiosus, qui isthæc remedia tam continua habet & assidua, tantam inquam, Sacramentorum frequentiam, tot spirituales exhortationes,